

Abstract (Czech)

Diplomová práce se věnuje problematice humanitární pomoci v rámci mezinárodního humanitárního práva. Téma práce bylo vybráno s ohledem na jeho aktuálnost a také na základě osobního a dlouhodobého zájmu autorky.

Práce se zaměřuje na právní prameny, z kterých koncept humanitární pomoci vychází. Dále se věnuje samotné historii humanitární pomoci a jejímu modernímu vývoji a principům, na kterých je založena. Samostatná kapitola je věnována taktéž otázce poskytovatelů a příjemců humanitární pomoci. Speciální pozornost je dána problematice souhlasu s poskytováním humanitární pomoci a tomu, zda je takovýto souhlas vyžadován a od koho. Velká část práce se soustředí taktéž na poskytování humanitární pomoci, její distribuci a povinnosti třetích států.

První kapitola práce je věnována úvodu, definici samotného pojmu „humanitární pomoci“, vymezení cílů práce, hlavních otázek a také způsobů a zdrojů, na základě kterých bude práce zpracována.

Druhá kapitola podrobně rozebírá jednotlivé právní prameny, s kterými bude práce pracovat. Nejdříve se zaměřuje na smluvní právo - tedy především na příslušná ustanovení Ženevské úmluvy IV., Dodatkového protokol I a Dodatkového protokolu II. Pozornost je věnována taktéž Haagským úmluvám z roku 1899 a 1907 a Římskému statutu Mezinárodního trestního soudu. Následně pojednává o právu obyčejovém – zde se zaměřuje hlavně na Studii obyčejového mezinárodního humanitárního práva vypracovanou Mezinárodním Výborem Červeného kříže.

Třetí kapitola práce krátce představuje historii a vývoj humanitární pomoci. Začíná krátkým přiblížením období starověku a středověku a následně se věnuje dění v 19. a 20. století. Především pak vyzdvihuje následky iniciativy Henryho Dunanta po bitvě u Solferina a také zásadní změny, které přineslo přijetí Čtvrté ženevské úmluvy v roce 1949.

Čtvrtá kapitola práce se zaměřuje na podmínky, které je nezbytné splnit k tomu, aby mohla být příslušná pravidla mezinárodního humanitárního práva upravující humanitární pomoc

aplikována na konkrétní situaci – situaci mezinárodního konfliktu, neposkytnutí dostatečné humanitární pomoci primárním aktérem a stav, ve kterém se nachází civilní obyvatelstvo.

Pátá kapitola rozebírá poskytovatele a příjemce humanitární pomoci. Věnuje se jejich konkrétnímu vymezení a v případě poskytovatelů uvádí i pozitivní a negativní aspekty jejich zapojení.

Šestá kapitola pojednává o povaze humanitární pomoci a jednotlivých principech, na základě kterých je tento institut založen. Přibližuje také význam a aplikaci principů humanity, nestrannosti a neutrality.

Sedmá kapitola práce je věnována problematice souhlasu. Klade si otázku, kdy a za jakých podmínek je udělení souhlasu zapotřebí, kdy je možné jeho udělení odepřít a kým má být udělen.

Předposlední, kapitola se dopodrobna zabývá otázkou poskytování a distribuce humanitární pomoci – jejímu materiálnímu vymezení, povinnosti států a nestátních aktérů umožnit přístup k humanitární pomoci a její distribuci. Zároveň rozebírá povinnosti třetích států v souvislosti s poskytováním humanitární pomoci.

Poslední, devátá, kapitola je věnována závěru.